

ՀՀ ֆինանսների նախարարություն

Հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողով

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ 12/1

14 օգոստոսի 2014 թ.

Քննարկվեց «Սպիտակ-1» ԲԲԸ 30.07.2014 թ-ի թիվ 81 գրությամբ բերված գանգատը ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ԽՀՎ ՀՏ 04.04.2014 թ-ի թիվ 2222726 արձանագրության դեմ:

«Սպիտակ-1» ԲԲԸ գանգատում բերված փաստարկները.

«Սպիտակ-1» ԲԲԸ-ն ՄԱԿ-ի զարգացման ծրագրի և «Սադե/Սպիտակ-1/Բլեսկ» Կոնսորցիումի միջև 2013 թ-ի հուլիսի 29-ին ստորագրված ITB 116/12 պայմանագրի շրջանակներում շինարարություն է իրականացնում ՀՀ «Բագրատաշեն», «Բավրա», «Գոգավան» մաքսային անցակետերում: Պայամանգրի 14.1 հոդվածով նախատեսված է ԱԱՀ-ի 0-ական դրույքաչափի կիրառում համաձայն «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 11-րդ մասի:

ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ԽՀՎ ՀՏ թիվ 2222726 հարկային հաշվանցումների և (կամ) վերադարձի օրենքով սահմանված կարգով հաշվարկված պարտավորություններից ավելի վճարված գումարների հիմնավորվածության ուսումնասիրության արձանագրության համաձայն, առաջադրվել է վերը նշված աշխատանքների նկատմամբ կիրառել ԱԱՀ-ի 20% դրույքաչափ և արձանագրվել է 58.133.283 դրամ գանձվող գումար, ներառյալ տույժերն ու տուգանքները:

Խնդրում ենք համարել անվավեր վերը նշված արձանագրությունը և կատարել ԱԱՀ-ի համապատասխան վերահաշվարկ, որն իր մեջ կներառի ակտի գրման պահից մինչ օրս ԽՀՎ ՀՏ-ի կողմից հաշվարկված տույժերն ու տուգանքները:

ՀՀ ֆինանսների նախարարության հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովի եզրակացությունը.

ՀՀ ՖՆ հարկային և մաքսային մարմինների գանգատարկման հանձնաժողովը (այսուհետ նաև Հանձնաժողով), ուսումնասիրելով սույն գործին առնչվող նյութերն ու ապացույցները եկավ հետևյալ եզրակացության.

Քննարկման ընթացքում նշվեց, որ «Սպիտակ-1» ԲԲԸ տնօրենի 20.02.2014 թ-ի դիմումի հիման վրա ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ԽՀՎ ՀՏ պետի կողմից 2014 թ-ի փետրվարի 22-ին հրապարակվել է թիվ 2222726 հանձնարարագիրը, որի համաձայն «Սպիտակ-1» ԲԲԸ-ում (այսուհետ նաև Ընկերություն) կատարվել է հարկային հաշվանցումների և (կամ) վերադարձի՝ ԱԱՀ-ի զրոյական դրույքաչափով հարկվող գործարքներից առաջացած դեբետային մնացորդի ուսումնասիրություն: Արդյունքում կազմվել է ՀՀ ԿԱ ՊԵԿ ԽՀՎ ՀՏ 04.04.2014 թ-ի թիվ 2222726 արձանագրությունը (այսուհետ նաև արձանագրություն), որում մասնավրապես նշվել է.

Ներկայացված սկզբնական փաստաթղթերի ուսումնասիրությունից պարզվեց, որ «ՄԱԶԾ Հայաստան» կազմակերպությունը հայտարարել է հայտերի ներկայացման հրավեր Հայաստանի Հանրապետության «Բագրատաշեն», «Բավրա», «Գոգավան» մաքսակետերի ձևավորման և վերակառուցման աշխատանքների համար «Հայաստանի Հանրապետության «Բագրատաշեն», «Բավրա», «Գոգավան» Մաքսակետերի արդիականացման նախագծով», որի արդյունքում 29.07.2013 թ-ին «Սադե» կոնսորցիումի (որը բաղկացած է «Սադե» ՍՊԸ-ից Ֆրանսիա, «Սպիտակ-1» ՍՊԸ-ից Հայաստան և

«Բլեսկ» ՍՊԸ-ից Ռուսաստան) և «ՄԱԶԾ Հայաստան» կազմակերպության միջև կնքվել է թիվ 118 116/12 կապալի պայմանագիր:

Ըստ վերը նշված պայմանագրի՝ կապալառուն («Սադե» կոնսորցիում) պարտավորվում է պատվիրատուի («ՄԱԶԾ Հայաստան» կազմակերպություն) համար կատարել «Բագրատաշեն», «Բավրա» և «Գոգավան» Մաքսակետերի ձևավորման և վերակառուցման աշխատանքներ: Կնքված պայմանագրի շրջանակներում վերակառուցվելու և արդիականացվելու է ոչ թե «ՄԱԶԾ Հայաստան» կազմակերպությունը, այլ «Բագրատաշեն», «Բավրա» և «Գոգավան» Մաքսակետերը: Ընկերությունը 30.12.2013 թ-ին «ՄԱԶԾ Հայաստան» կազմակերպությանը դուրս գրված թիվ 2 հաշվարկային փաստաթղթում արտացոլված 144003175 դրամ իրացումից հասույթն արտացոլել է 2013թ-ի դեկտեմբեր ամսվա ԱԱՀ-ի հաշվարկի ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափով հարկվող գործարքներ տողում:

Խախտվել է «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 11-րդ մասի պահանջները, որի համաձայն ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափ կիրառվում է դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների, նրանց հավասարեցված միջազգային, միջկառավարական (միջպետական) կազմակերպությունների պաշտոնական օգտագործման նպատակով ներմուծվող կամ հանրապետության տարածքում ձեռք բերվող ապրանքների, նրանց մատուցվող ծառայությունների նկատմամբ:

30.12.2013թ-ին «ՄԱԶԾ Հայաստան» կազմակերպությանը դուրս գրված թիվ 2 հաշվարկային փաստաթղթում արտացոլված 144003175 դրամ իրացման նկատմամբ «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 9-րդ հոդվածի հաշվարկվում է ԱԱՀ 20% դրույքաչափով՝ գումարով 28800635 դրամ: Վերոնշյալ խախտման արդյունքում Ընկերությունը 2013 թ-ի դեկտեմբեր ամսվա ԱԱՀ-ի հաշվարկում բյուջեից հաշվանցման ենթակա ԱԱՀ-ի գումարն ավել է ներկայացրել 4394708 դրամ, իսկ բյուջե վճարման ենթակա գումարը պակաս՝ 24405927 դրամի չափով:

Հիմք ընդունելով «ԱԱՀ-ի մասին» ՀՀ օրենքի 43-րդ հոդվածի, «Հարկերի մասին» ՀՀ օրենքի 23-րդ, 25-րդ հոդվածների դրույթներն արձանագրությամբ լրացուցիչ գանձման է առաջադրվել 58.133.283 դրամ ԱԱՀ:

Այսպիսով՝ ուսումնասիրվող ժամանակաշրջանում ենթակա է լրացուցիչ վճարման 58.133.283 դրամ ԱԱՀ, իսկ դիմումով պահանջված 468.182 դրամ ԱԱՀ-ի դեբետային մնացորդը ենթակա չէ հաշվանցման և (կամ) վերադարձման:

Հարկ է նշել, որ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 11-րդ կետի համաձայն՝ ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափով հարկումը՝ նույն հոդվածում նշված գործարքների իրացման շրջանառության նկատմամբ ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափի կիրառումն է դիվանագիտական ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների, նրանց հավասարեցված միջազգային, միջկառավարական (միջպետական) կազմակերպությունների պաշտոնական օգտագործման նպատակով ներմուծվող կամ հանրապետության տարածքում ձեռք բերվող ապրանքների, նրանց մատուցվող ծառայությունների նկատմամբ:

Քննարկվող դեպքում, «Սադե» կոնսորցիումի (որը բաղկացած է «Սադե» ՍՊԸ-ից Ֆրանսիա, «Սպիտակ-1» ՍՊԸ-ից Հայաստան և «Բլեսկ» ՍՊԸ-ից Ռուսաստան) և «ՄԱԶԾ Հայաստան» կազմակերպության միջև կնքված թիվ 118 116/12 կապալի պայմանագրի համաձայն իրականացված գործարքների նկատմամբ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 11-րդ կետի դրույթների կիրառության հարցը որոշելու համար անհրաժեշտ է պարզել, թե Միավորված ազգերի կազմակերպության զարգացման ծրագրի հայաստանյան գրասենյակը հանդիսանում է արդյոք դիվանագիտական

ներկայացուցչությունների և հյուպատոսական հիմնարկների, նրանց հավասարեցված միջազգային, միջկառավարական (միջպետական) կազմակերպություն, ինչպես նաև վերջինիս կողմից ապրանքների ձեռքբերումը համարվում է արդյոք պաշտոնական օգտագործման նպատակով, թե ոչ:

Վերոգրյալի կապակցությամբ հարկ է նշել, որ 1995 թ-ին ստորագրված «Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Միավորված ազգերի կազմակերպության զարգացման ծրագրի միջև կառավարությանը ցուցաբերված օժանդակության և նրա հետ համագործակցության մասին» համաձայնագրի (այսուհետ՝ Համաձայնագիր) շրջանակներում ՄԱԶԾ-ի կողմից իրականացվում են տարբեր ծրագրեր, որոնց նկատմամբ կիրառել են սույն Համաձայնագրի դրույթները:

Համաձայնագրի հոդված V-ի 2-րդ կետի համաձայն՝ «Այն դեպքերում, երբ սարքավորումների մատակարարումը ՄԱԶԾ-ի կողմից Կառավարությանը տրամադրված օժանդակության մաս է կազմում, վերջինս պարտավորվում է ծածկել այդօրինակ սարքավորման հետ կապված մաքսազերծման վճարները, դրա ժամանման կետից մինչև ծրագրի իրականացման վայրը տեղափոխման ծախսերը, ծրագրի իրականացման վայրը տեղափոխման ծախսերը, ինչպես նաև բեռնման կամ պահեստավորման և հարակից այլ ծախսերը, ծրագրի իրականացման վայրը հասցնելուց հետո դրա ապահովագրման և մոնիտինգման ու պահպանման ծախսերը:»:

Չնայած այն հանգամանքին, որ Համաձայնագրում հստակ չի նշվում նաև ավելացված արժեքի հարկից ազատման մասին, այնուամենայնիվ «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 11-րդ կետի ուժով ՄԱԶԾ-ի պաշտոնական օգտագործման նպատակով ներմուծվող կամ հանրապետության տարածքում ձեռք բերվող ապրանքների, մատուցվող ծառայությունների նկատմամբ պետք է կիրառվի ԱԱՀ-ի գրոյական դրույքաչափ:

Որպես վերջինիս հիմնավորում, հարկ է վկայակոչել ՄԱԿ-ի Կանոնադրության Գլուխ IV-ի 22-րդ հոդվածը, որով սահմանում է Գերագույն Ասամբլեայի կողմից այնպիսի օժանդակ մարմիններ հիմնելու մասին դրույթը, որոնք անհրաժեշտ են ՄԱԿ-ի ֆունկցիաների իրականացման համար, ինչպես նաև՝ 1965թ. նոյեմբերի 22-ի ՄԱԿ-ի Գերագույն Ասամբլեայի 2029 բանաձևի 1-ով կետով ՄԱԶԾ-ի ստեղծման մասին դրույթը, որոնց մեկնաբանությունը թույլ է տալիս ՄԱԶԾ-ին դիտել որպես միջազգային կազմակերպություն:

Ընդ որում, Համաձայնագրի հոդված IX-ի 4-րդ կետի բ/ ենթապարբերության 2-րդ կետով՝ ՄԱԶԾ-ին, մասնագիտացված հիմնարկության կամ ՄԱԳԱՏԷ-ին ծառայություն մատուցող անձանց կողմից (բացառությամբ Կառավարության կողմից աշխատանքի ընդունած քաղաքացիների) որոշակի ծրագրի նպատակների համար Երկրի սահմաններում ներմուծված կամ վարձակալված սարքավորումը, նյութերը և գույքը, ըստ համապատասխան պատկանելության, համարվում են Միավորված ազգերի կազմակերպությանը, մասնագիտացված հիմնարկությանը կամ ՄԱԳԱՏԷ-ին պատկանող՝ անկախ հանգամանքներից:

Նման ձևակերպում առկա է նաև ՀՀ Կառավարության և ՄԱԶԾ-ի միջև համաֆինանսավորման համաձայնագրերում, որոնցով սահմանվում է նաև, որ հատկացման գումարով ձեռք բերված նյութատեխնիկական միջոցների, սարքավորումների և գույքի նկատմամբ սեփականության իրավունքը պատկանում է ՄԱԶԾ-ին գույքի ձեռքբերման պահին, կամ դրա կառուցման ընթացքում և Ծրագրին պատկանող ամբողջ գույքը, վերջնական տեսքի և աշխատանքահին վիճակի բերելուն պես կհանձնվի Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը:

Ավելին, Համաձայնագրի հոդված IX-ի 1-ին կետի համաձայն՝ Կառավարությունը Միավորված ազգերի կազմակերպության և նրա մարմինների, ներառյալ ՄԱԶԾ-ի և ՄԱԿ-ի օժանդակ մարմիններ, որոնք հանդես են գալիս որպես իրականացնող հիմնարկություններ, ինչպես նաև դրանց սեփականության, ֆոնդերի և արխիվների, դրանց աշխատակիցների, ներառյալ մշտական ներկայացուցչի և Երկրում ՄԱԶԾ առաքելության այլ անդամների հանդեպ պարտավորվում է կիրառել Միավորված ազգերի կազմակերպության Արտոնությունների և անձեռնմխելիության մասին Կոնվենցիայի դրույթները: Իսկ Կոնվենցիայի Հոդված II-ի 7-րդ և 8-րդ բաժիններով, ՄԱԿ-ի համար սահմանվում են հարկերից ազատման վերաբերյալ դրույթներ, որոնք կիրառելի են նաև ՄԱԶԾ-ի համար:

Ելնելով վերոգրյալից՝ Հանձնաժողովը գտնում է, որ «Սադե» կոնսորցիումի (որը բաղկացած է «Սադե» ՍՊԸ-ից Ֆրանսիա, «Սպիտակ-1» ՍՊԸ-ից Հայաստան և «Բլեսկ» ՍՊԸ-ից Ռուսաստան) և «ՄԱԶԾ Հայաստան» կազմակերպության միջև կնքված թիվ 118/12 կապալի պայմանագրի համաձայն իրականացված գործարքների նկատմամբ կիրառելի են «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենքի 16-րդ հոդվածի 11-րդ կետի դրույթները:

Ելնելով քննարկման արդյունքներից և ղեկավարվելով «Հարկային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 43.1-րդ հոդվածի և «Մաքսային ծառայության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդվածի պահանջներով Հանձնաժողովը

ո Ր Ո Ղ Ո Ւ Մ Է՝

«Սպիտակ-1» ԲԲԸ 30.07.2014 թ-ի թիվ 81 գրությամբ բերված գանգատը բավարարել:

Հանձնաժողովի նախագահ՝

Վ.ՄԻՐՈՒՄՅԱՆ